

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta

Aika 27.05.2025 klo 16:00 - 18:50

Paikka Kaupungintalon kokoushuone

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 28	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 29	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
§ 30	Yleisavustukset 2025	6
§ 31	Toimintakorvaukset 2025	8
§ 32	Oriveden seudun kansalaisopiston musiikin ja kuvataiteiden yleisen oppimäärän opetussuunnitelmien päivitys 1.8.2025 alkaen	9
§ 33	Valtuustoaloite: "Orivesiläinen ensin-alennuksen" ottamisesta käyttöön Oriveden kaupungin tarjoamissa liikunta- ja kulttuuripalveluissa	10
§ 34	Valtuustoaloite: Vuosittainen Pride-liputus Orivedelle	13
§ 35	Valtuustoaloite kaupunkipyörien käyttöönotosta	19
§ 36	Oriveden kaupungin laaja hyvinvointikertomus vuosilta 2022-2024	23
§ 37	Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat	26
§ 38	Tiedoksi saatettavat asiat	27
§ 39	Muut esille tulevat asiat	28

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Latomäki Jari	16:00 - 18:50	puheenjohtaja	
	Järvenpää Jari	16:00 - 18:18	varapuheenjohtaja	Poissa § 30-31, § 36-39
	Rautakorpi Ari	16:00 - 18:50	jäsen	
	Salmentausta Jari	16:00 - 18:50	jäsen	
	Siponen Ulpu	16:00 - 18:50	jäsen	
	Sivusaari Tuula	16:00 - 18:50	jäsen	Poissa § 30-31
	Kymäläinen Piia	16:05 - 18:50	varajäsen	
	Berino Jonest	16:00 - 18:50	nuorisovaltuuston edustaja	

Poissa	Koskela Irma		jäsen	
	Musturi Timo		Juupajoen edustaja/OSKO	
	Raita-aho Timo		kaupunginhallituksen edustaja	
	Viljanen Jussi		kaupunginhallituksen puheenjohtaja	

Muu	Peurala Tuija	16:00 - 18:50	esittelijä	Poissa § 30-31
	Marski Roope	16:00 - 18:50	esittelijä	Esittelijänä § 30-31
	Ärölä Annina	16:00 - 17:21	kansalaisopiston rehtori	Läsnä § 28-33
	Lähteenmäki Petteri	16:10 - 16:47	vapaa-aikaohjaaja	Läsnä § 30-31
	Peltola Annika	16:00 - 18:50	pöytäkirjanpitäjä	

Allekirjoitukset

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä.

Jari Latomäki
puheenjohtaja

Annika Peltola
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

28 - 39

Pöytäkirjan tarkastus

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä.

Jari Salmentausta
pöytäkirjantarkastaja

Ulpu Siponen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Yleisessä tietoverkossa 03.06.2025

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta 27.05.2025 § 28

Päätösehdotus

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta 27.05.2025 § 29

Päätösehdotus Pöytäkirjantarkastajiksi ovat vuorossa Jari Salmentausta ja Ulpu Siponen.

Asian käsittely Keskustelun aikana muutettiin kokousasioiden käsittelyjärjestys esityslistasta poiketen seuraavasti: Yleisavustukset 2025 ja Toimintakorvaukset 2025 käsiteltiin ennen Oriveden seudun kansalaisopiston musiikin ja kuvataiteiden yleisen oppimäärän opetussuunnitelmien päivitys 1.8.2025 alkaen -asiaa.

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunnan varajäsen Piia Kymäläinen saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana klo 16.05.

Lautakunnan jäsen Tuula Sivusaari, varapuheenjohtaja Jari Järvenpää sekä hyvinvointijohtaja Tuija Peurala ilmoittivat olevansa esteellisiä (yhteisöjäävi) seuraavissa asioissa: Yleisavustukset 2025 ja Toimintakorvaukset 2025 ja poistuivat kokouksesta tämän asian päätöksenteon jälkeen klo 16.10.

Päätös Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Jari Salmentausta ja Ulpu Siponen.

Yleisavustukset 2025

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta 27.05.2025 § 30
222/02.05.01.03/2025

Valmistelija

liikuntapäällikkö Roope Marski

Yleisavustusta myönnetään kunnan asukkaisiin kohdentuvaan toimintaan ja yhteisöllisiin tapahtumiin sekä yhdistysten sääntöjen mukaiseen toimintaan ja hankkeisiin, avustus myönnetään hakua koskevan kalenterivuoden ajalle ja se tulee käyttää kokonaisuudessaan 31.12. mennessä.

Yleisavustuksella tuetaan yhteisöllistä, myös tilapäistä toimintaa tai erilaisia hankkeita. Avustus myönnetään mm. tapahtumiin, näyttelyihin, kerhoihin ja tilavuokriin / toimitiloihin liittyviin kuluihin sekä ilmaiseksi jaettavien julkaisujen laadintaan tai muuhun lautakunnan harkinnan mukaan päätettävään tarkoitukseen.

Hakijalla tulee olla myös omaa rahoitusta min 20% ja myönnetty yleisavustus tulee käyttää kokonaan haettuun kohteeseen.

Hakuaika oli maaliskuun 31. päivään klo 15 asti, hausta ilmoitettiin Oriveden sanomissa sekä kaupungin tiedotuskanavissa.

Yleisavustushakemuksia saapui yhteensä 30 kpl. Haettava avustusmäärä on 46 300 €. Elämänlaatulautakunnan avustusbudjettia on suunniteltu tarkasteltavan kokonaisuutena, valmistelu on tehty yhteistyössä kulttuuri-, liikunta- sekä nuorisopalvelujen yksiköiden kesken ja siinä on huomioitu erilaisten avustusmäärien keskittyminen sekä hakijoiden tulostaso ja muualta saadut avustukset tai erilliset sopimukset kaupungin kanssa.

Avustushakemukset ovat tutustuttavissa 30 min ennen kokouksen alkua.

Hyvinvointijohtaja on esteellinen asiassa, joten valmistelusta ja esittelystä vastaa liikuntapäällikkö.

Toimivalta

Hallintosääntö §47

Esittelijä

liikuntapäällikkö Roope Marski

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta päättää yleisavustukset 2025 valmistellun esityksen mukaan.

Asian käsittely

Keskustelun aikana hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunnan jäsen Jari Salmentausta teki esittelijän päätösehdotuksesta poikkeavan ehdotuksen, joka kuului seuraavasti:

”Ehdotan, että Oriveden Sosialidemokraattiselle yhdistykselle myönnettävä yleisavustus muutetaan 1000 eurosta 500 euroon ja jäljelle jäävä 500 euroa jätetään säästöön. Syynä muutosehdotukseen on, ettei kaupungin

avustusvaroja tulisi käyttää suoraan tai epäsuorasti poliittisten yhdistysten toimintaan.”

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunnan jäsen Ari Rautakorpi kannatti ehdotusta.

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunnan jäsen Ulpu Siponen teki esittelijän ja Jari Salmentaustan ehdotuksista poikkeavan ehdotuksen, joka kuului seuraavasti:

”Ehdotan, että jos Oriveden Sosialidemokraattiselle yhdistykselle myönnettävää avustusta pienennetään 1000 eurosta 500 euroon, jäljelle jäävä 500 euroa lisätään Eräjärviseuralle ehdotettuun avustukseen.”
Ulpu Siposen ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu päätösehdotuksesta poikkeava ehdotus, joten asiasta oli äänestettävä. Puheenjohtajan ehdotuksesta äänestystavaksi hyväksyttiin nimenhuutoäänestys ja äänestysjärjestyksestä seuraavaa:

”Ne jäsenet, jotka kannattavat esittelijän valmistelemaa, päätösehdotuksena olevaa esitystä äänestävät JAA, ja ne jäsenet, jotka ovat Jari Salmentaustan tekemän muutosehdotuksen kannalla äänestävät EI.”

Äänestyksessä annettiin yhteensä 5 kpl ääniä: 0 kpl JAA-ääntä ja 4 kpl EI-ääntä, 1 tyhjä. Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta hyväksyi Jari Salmentaustan muutosehdotuksen äänin 4-0, 1 tyhjä. Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä.

Vapaa-aikaohjaaja Petteri Lähteenmäki ja kansalaisopiston rehtori ja kulttuurijohtaja Annina Ärölä olivat läsnä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Päätös

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta hyväksyi yleisavustukset vuodelle 2025 liitteen mukaisesti.

Liitteet

- 1 Päätös_Yleisavustukset2025
- 2 Äänestys § 30 hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta 27.5.2025

Toimintakorvaukset 2025

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta 27.05.2025 § 31
223/02.05.01.03/2025

Valmistelija

Liikuntapäällikkö

Elämänlaatupalveluiden toimintakorvaukset ovat olleet haettavana huhtikuun 30. päivään klo 15:00 mennessä. Toimintakorvausten hakemisesta on ilmoitettu Oriveden Sanomissa ja kaupungin tiedotuskanavilla.

Toimintakorvausta myönnetään sääntömääräisen ja toimintasuunnitelman mukaisen toiminnan tukemiseen.

Määräaikaan mennessä jätettiin 23 hakemusta, anottava yhteissumma oli 81 600 €. Hakemukset tuli jättää sähköisellä lomakkeella.

Elämänlaatupalveluiden toimintakorvaushakemukset käsiteltiin kokonaisuutena. Avustusperusteiden arvioinnissa kiinnitettiin huomiota avustusoheissa annettuihin kriteereihin, toiminnan laajuuteen sekä hakijan taloudelliseen tilanteeseen ja mahdollisesti muualta saatuihin avustuksiin.

Arviointiryhmään osallistuivat kaikki avustuksia valmistelevat yksiköt: kulttuuripalvelut, nuorisopalvelut sekä liikuntapalvelut.

Avustushakemukset ovat esillä 30 min ennen kokousta kokouspaikalla.

Hyvinvointijohtaja on esteellinen asiassa, joten valmistelusta ja esittelystä vastaa liikuntapäällikkö.

Toimivalta

Hallintosääntö §47

Esittelijä

liikuntapäällikkö Roope Marski

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta päättää toimintakorvaukset 2025 valmistellun esityksen mukaan.

Asian käsittely

Vapaa-aikaohjaaja Petteri Lähteenmäki ja kansalaisopiston rehtori ja kulttuurijohtaja Annina Ärölä olivat läsnä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan. Kokous keskeytettiin tauon ajaksi tämän asian käsittelyn jälkeen kello 16.47-17.04.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin liitteen mukaisesti.

Liitteet

3 Päätös Toiminta_avustus2025

**Oriveden seudun kansalaisopiston musiikin ja kuvataiteiden yleisen oppimäärän
opetussuunnitelmien päivitys 1.8.2025 alkaen**Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta 27.05.2025 § 32
340/12.08.00/2025

Valmistelija

Kansalaisopiston rehtori, kulttuurijohtaja Annina Ärölä

Oriveden seudun kansalaisopistossa järjestetään yleisen oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta musiikissa ja kuvataiteessa. Musiikin ja kuvataiteen opetussuunnitelma on päivitetty edellisen kerran 1.8.2018 opetushallituksen 20.9.2017 antaman yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden uudistuksen ja valtakunnallisen määräyksen jälkeen.

Taiteen perusopetuksen järjestäjät ovat voineet siirtää opintosuorituksia KOSKI-tietovarantoon huhtikuusta 2023 alkaen. Opetushallituksen ylläpitämään opetuksen ja koulutuksen valtakunnalliseen KOSKI-tietovarantoon voidaan kirjata taiteen perusopetuksen opintosuoritukset oppilaan tai alaikäisen oppilaan huoltajan suostumuksella. Oriveden seudun kansalaisopistossa ollaan ottamassa KOSKI-tietovarantoa käyttöön myös taiteen perusopetuksen osalta 1.8.2025 alkaen.

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman päivittäminen on välttämätöntä, jotta taiteen perusopetuksen opintosuoritukset voidaan viedä Koski-tietovarantoon. Opetussuunnitelmien opintopisteytyys on ajankohtaista, jotta opetussuunnitelmien vienti ePerusteisiin toteutuu. Tässä vaiheessa opetussuunnitelmia on sisällöllisesti päivitetty ainoastaan kevyesti. Taiteen perusopetuksen lakimuutos on tekeillä ja tämän lakimuutoksen myötä opetussuunnitelmiin on tulossa laajempi uudistamistarve.

Toimivalta

Hallintosääntö 27 §

Esittelijä

hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta hyväksyy liitteenä esitetyt Oriveden seudun kansalaisopiston musiikin ja kuvataiteiden yleisen oppimäärän opetussuunnitelmat 1.8.2025 alkaen.

Asian käsittely

Kansalaisopiston rehtori, kulttuurijohtaja Annina Ärölä oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

4 Musiikin ja kuvataiteen taiteen perusopetuksen OPS 2025

Kaupunginvaltuusto	§ 10	20.01.2025
Kaupunginhallitus	§ 33	17.02.2025
Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta	§ 33	27.05.2025

Valtuustoaloite: ”Orivesiläinen ensin-alennuksen” ottamisesta käyttöön Oriveden kaupungin tarjoamissa liikunta- ja kulttuuripalveluissa

Kaupunginvaltuusto 20.01.2025 § 10

Kaupunginvaltuuston esityslistalla olleiden asioiden tultua käsitellyksi puheenjohtaja totesi, että Perussuomalaisten valtuustoryhmä on jättänyt valtuustoaloitteen ”Orivesiläinen ensin-alennuksen” käyttöönotosta.

Aloite kuuluu seuraavasti:

”Oriveden taloustilanne on heikko ja kaupungin taloutta joudutaan tasapainottamaan ikävillä toimenpiteillä. Samaan aikaan kaupunki tarjoaa kokoonsa nähden erinomaisia palveluita, joiden kustannuksia subventoidaan merkittävästi orivesiläisiltä kerätyillä veroilla. Tämä on tietystä määrin perusteltua, jotta käyttäjämaksut eivät nouse kohtuuttomiksi. Kaupunkimme erinomaisia palveluita käyttävät kuitenkin huomattavan paljon myös muut, kuin kaupunkimme asukkaat. Tämän takia orivesiläinen veronmaksaja käytännössä maksaa muualla asuvien palveluiden käytöstä.

Esitämme, että kaupunki ottaa käyttöön hinnoittelumallin, jossa kaupungin liikunta- ja kulttuuripalveluiden hinta määräytyy käyttäjän kotikunnan perusteella. Orivesiläinen ensin- alennus tulee ulottaa kaikkiin mahdollisiin palveluihin ja sen vaikutuksia tulee tarkastella tasaisin väliajoin. Periaatteena tulee olla se, että ei-lakisääteisten palveluiden käyttöä subventoidaan mahdollisimman vähän palveluita käyttämättömiltä kuntalaisilta kerätyillä veroilla.

Sami Kymäläinen

Matti Lojonen

Ulla Korolainen

Jari Latomäki”

Puheenjohtaja otti valtuustoaloitteen vastaan ja totesi, että aloite lähetetään kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 17.02.2025 § 33

Valmistelija

talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja

Kaupunginvaltuusto	§ 10	20.01.2025
Kaupunginhallitus	§ 33	17.02.2025
Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta	§ 33	27.05.2025

Toimivalta hallintosääntö 180 §

Esittelijä kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus Kaupunginhallitus toimittaa valtuustoaloitteen hyvinvointi- ja elämänlaatu-
lautakunnalle valmisteltavaksi siten, että valmistelu toimitetaan
kaupunginhallitukselle 31.5.2025 mennessä.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta 27.05.2025 § 33
52/02.05.00.00/2025

Valmistelija Hyvinvointijohtaja Tuija Peurala, liikuntapäällikkö Roope Marski

Aloitteessa esitetään, että liikunta- ja kulttuuripalvelujen hinnan tulisi määräytyä käyttäjän kotikunnan perusteella ja orivesiläisille suunnatun alennetun hinnan tulisi ulottua kaikkiin mahdollisiin palveluihin.

Käyttäjämaksuja peritään lähinnä liikuntapalveluissa ja kansalaisopistossa. Kaupungin itse järjestämät kulttuuripalvelut ovat pääsääntöisesti maksuttomia ja kulttuuripalvelut tukevat muiden tahojen järjestämää kulttuuritoimintaa esimerkiksi tarjoamalla ilmaiset tilat.

Kotikuntaan sidottu käyttömaksu olisi monilta osin ongelmallinen.

Korkeamman hinnan periminen ulkopaikkakuntalaisilta vaikuttasi negatiivisesti kaupungin imagoon. Paikkakunnan palveluita käyttävät naapurikuntien asukkaiden lisäksi loma-asukkaat, matkailijat sekä kuntalaisten vieraat (esim. kyläilevät lapset ja lapsenlapset). Myös orivesiläiset käyttävät naapurikuntien palveluita ja maksavat niistä saman asiakasmaksun kuin ko. kuntien asukkaat. Yhtenäinen ja tasapuolinen hinnoittelu edistää kävijämäärien kasvua ja lisää mahdollisesti myös kaupungin alueella sijaitsevien muiden palvelujen (esim. kaupalliset palvelut) käyttöä.

Kotikuntaan perustuvat liikuntapalvelujen käyttömaksut vaatisivat, että lipunmyynnissä tulisi tarkistaa väestörekisteristä asiakkaan kotikunta ja tämä tuo omia haasteita. Tietosuojan näkökulmasta ulkopaikkakuntalaisten erottelu ja erillisen hinnan periminen vaatisivat henkilötietojen käsittelyä.

Joissain Suomen kunnissa tarjotaan esimerkiksi ikääntyneille tai työttömille kuntalaisille muita edullisempia kausikortteja tai palvelu on ilmainen kaikille tiettyinä kellonaikana. Näissäkin kunnissa asiakasmaksut ovat kuntien keskitasoa, mutta jollekin erityisryhmälle tarjotaan kausikortti edullisemmin tai maksutta (esim. uimahalli). Kertalippujen hinnoissa ei ole käytössä eri hintoja kotikunnan perusteella.

Kaupunginvaltuusto	§ 10	20.01.2025
Kaupunginhallitus	§ 33	17.02.2025
Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta	§ 33	27.05.2025

Oriveden liikuntapalveluissa sarja- ja kausikortit on pyritty hinnoittelemaan siten, että hinta kannustaa kuntalaisia ostamaan kortin ja sitoutumaan pitkäaikaiseen liikunnan harrastamiseen. Usein ulkopaikkakuntalaiset kävijät ostavat kertalipun, jonka hintataso on Orivedellä Pirkanmaan keskitasoa.

Vaikka liikuntapalvelujen kävijämäärät ovat kasvaneet, liikuntatiloihin mahtuu hyvin harrastamaan myös ulkopaikkakuntalaisia asiakkaita. Jos ulkopaikkakuntalaisten kävijöiden maksut nousisivat, he eivät todennäköisesti käyttäisi enää Oriveden palveluita. Tämä vähentäisi palvelujen kävijämäärää ja kaupungin saamia asiakasmaksutuloja, jolloin kustannukset käyntikertaa kohden kasvaisivat entisestään. Tämä mahdollisesti aiheuttaisi paineita korottaa maksujen tasoa.

Hinnoittelussa on jo nyt huomioitu kotikunta niiltä osin kuin se on nähty mahdolliseksi ja tarkoituksenmukaiseksi. Liikuntapalvelujen tilojen ja ulkoliikuntapaikkojen vuokrat ovat kalliimmat ulkopaikkakuntalaisille käyttäjille. Kansalaisopiston tarjoamassa tilauskoulutuksessa ulkopaikkakuntalaisten tilaama koulutus on kalliimpaa kuin Oriveden, Juupajoen ja Kuhmoisten tilaama koulutus. Myös kirjaston näyttelytila on kalliimpi ulkopaikkakuntalaisille kuin orivesiläisille yksityishenkilöille ja yhdistyksille.

Muiden palvelujen osalta ei nähdä tarkoituksenmukaisena ottaa käyttöön asiakkaan kotikuntaan perustuvia asiakasmaksuja.

Toimivalta Hallintosääntö 27 §

Esittelijä hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Päätösehdotus Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta
1. antaa valtuustoaloitteeseen selostusosassa esitetyn vastauksen ja esittää, että Oriveden kaupunki ei ota käyttöön Orivesiläinen ensin -alennusta kaupungin liikunta- ja kulttuuripalveluissa.
2. lähettää lautakunnan näkemyksen tiedoksi kaupunginhallitukselle.

Asian käsittely Kansalaisopiston rehtori ja kulttuurijohtaja Annina Ärölä oli läsnä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

5 Orivesiläinen ensin-alennus_valtuustoaloite

Kaupunginvaltuusto	§ 9	20.01.2025
Kaupunginhallitus	§ 34	17.02.2025
Lasten ja nuorten lautakunta	§ 31	18.03.2025
Vanhusneuvosto	§ 9	05.05.2025
Vammaisneuvosto	§ 9	08.05.2025
Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta	§ 34	27.05.2025

Valtuustoaloite: Vuosittainen Pride-liputus Orivedelle

Kaupunginvaltuusto 20.01.2025 § 9

Kaupunginvaltuuston esityslistalla olleiden asioiden tultua käsitellyksi puheenjohtaja totesi, että osa kaupunginvaltuuston jäsenistä on jättänyt valtuustoaloitteen Pride-liputuksesta Orivedelle.

Aloite kuuluu seuraavasti:

”Suomessa kuntien toimintaa ohjaa kuntalaki, joka velvoittaa kuntia edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja järjestämään palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Orivedellä tätä työtä ohjaa kuntalain lisäksi kaupungin strategia, jonka tavoitteena on muun muassa edistää asukkaiden hyvinvointia.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) korostaa, että yhdenvertaisuuden edistäminen on olennainen osa hyvinvoinnin lisäämistä. Yhdenvertaisuuslain mukaisesti viranomaisilla, mukaan lukien kunnilla, on velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta ja varmistaa syrjimättömyys kaikessa toiminnassaan. Yhdenvertaisuuden edistäminen ei kuitenkaan aina tarkoita samanlaista kohtelua kaikille; joskus tarvitaan erityisiä toimia, jotta syrjinnän vaarassa olevat ryhmät voivat saavuttaa tasavertaisen aseman. Pride-liputus on yksi näkyvä ja symbolinen tapa tukea vähemmistöjä ja edistää yhdenvertaisuutta.

Setan entinen puheenjohtaja Pekka Rantala on todennut aiheesta: ”Kuntien järjestämät liputukset ovat tärkeä osoitus ja muistutus siitä, että kunta on aidosti kaikkien kuntalaistensa puolella riippumatta näiden seksuaalisesta suuntautumisesta tai sukupuolesta. Samalla on muistettava, että liputus ei saa jäädä symboliseksi vaan ihmisten oikeuksien ajamisen ja yhdenvertaisuuden edistämisen tulee vaikuttaa myös tosiasiallisesti ihmisten elämään ja arkeen.”

Orivesi mainitsee kaupunkistrategiassaan lupauksen muuttua ja kehittyä rohkeasti. Nyt kunnalla on tilaisuus osoittaa, että nämä tavoitteet konkretisoituvat käytännön toiminna. Pride-liputuksen hyväksyminen olisi selkeä viesti siitä, että Orivesi on sitoutunut yhdenvertaisuuden edistämiseen ja syrjinnän torjumiseen. Tämä päätös vahvistaisi kunnan mainetta avoimena ja vastuullisena yhteisönä, joka toimii arvojensa mukaisesti. Samalla se hälventäisi mahdollisia mielikuvia ennakkoluuloisuudesta ja osoittaisi Oriveden olevan edistyskellinen ja oikeudenmukainen paikka kaikille.

Kaupunginvaltuusto	§ 9	20.01.2025
Kaupunginhallitus	§ 34	17.02.2025
Lasten ja nuorten lautakunta	§ 31	18.03.2025
Vanhusneuvosto	§ 9	05.05.2025
Vammaisneuvosto	§ 9	08.05.2025
Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta	§ 34	27.05.2025

Pride-liputus on jo käytössä useissa kaupungeissa ja kunnissa ympäri Suomea. Esimerkiksi naapurikuntamme Tampere liputtaa Manse Pride -viikolla. Priden taustalla on laaja verkosto paikallisia ja valtakunnallisia toimijoita. Esimerkiksi Suomen evankelisluterilainen kirkko ja Kuntaliitto ovat olleet Pride-kumppaneina.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Oriveden kunta ottaa käyttöön vuosittaisen Pride-liputuksen sateenkaarilipun väreissä. Liputus toteutetaan kunnan salkoihin valtakunnallisen Pride-viikon tai Orivesi Pride -tapahtuman aikana. Pride-liputus on kaupungille eleenä pieni ja kustannuksiltaan vaatimaton, mutta sen symbolinen merkitys vähemmistöihin kuuluville kuntalaisille ja heidän läheisilleen on valtava.

Orivedellä 20.1.2025

Aino Mäkelä	Ilkka Hjerppe
Jari Järvenpää	Ulla Eronen
Marjo Mäkinen-Aakula	Anne Kahelin
Reijo Kahelin	Mari Lind

Puheenjohtaja otti valtuustoaloitteen vastaan ja totesi, että aloite lähetetään kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

- - - - -

Kaupunginhallitus 17.02.2025 § 34

Valmistelija	talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja
Toimivalta	hallintosääntö 180 §
Esittelijä	kaupunginjohtaja Juha Kuusisto
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus pyytää valtuustoaloitteesta hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunnan, lasten ja nuorten lautakunnan, teknisen lautakunnan, nuorisovaltuuston, vammaisneuvoston sekä vanhusneuvoston lausunnot 31.5.2025 mennessä.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

- - - - -

Lasten ja nuorten lautakunta 18.03.2025 § 31

Kaupunginvaltuusto	§ 9	20.01.2025
Kaupunginhallitus	§ 34	17.02.2025
Lasten ja nuorten lautakunta	§ 31	18.03.2025
Vanhusneuvosto	§ 9	05.05.2025
Vammaisneuvosto	§ 9	08.05.2025
Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta	§ 34	27.05.2025

Valmistelija

kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila

Kuntaliitto on selvittänyt kesällä 2023, millä eri tavoin kunnat osallistuvat Pride-kuukauden tapahtumaan ja viestintään. Kyselyyn vastasi 62 kuntaa, joista kolmisenkymmentä ilmoitti liputtavansa Pride-kuukauden aikana ja lähes 40 tukevansa alueen yhteisöjen järjestämiä tapahtumia eri tavoin. Kuntaliiton kehittämispäällikön Maria Saleniuksen mukaan kiinnostus Pride-lipustusta kohtaan on kasvanut viime vuosina. Lisäksi monet kunnat mahdollistavat Pride-tapahtumia esimerkiksi tarjoamalla käyttöön tapahtumille sopivia tiloja, kuten nuorisotiloja, kirjastoja, puistoja ja liikuntapaikkoja. Tampereella kaupunki on tarjonnut juhlalle päälavan sekä muita kaupungin tiloja.

Nuorisotoimi tai -valtuusto on Kuntaliiton saamien vastausten perusteella monessa kunnassa aktiivinen Pride-tapahtumien järjestämistaho. Esimerkiksi Jämsässä on vietetty kesällä nuorisovaltuuston organisoimaa Pride-henkistä pikniktapahtumaa. Lisäksi esimerkiksi Kangasalla nuorisotoimi on huolehtinut liputusjuhlallisuuksista sekä sen viestinnästä. Kyselystä kävi ilmi, että monissa kunnissa järjestetään myös omia yhdenvertaisuuteen liittyviä teemapäiviä virallisen Pride-kuukauden ulkopuolella.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslaki velvoittavat kuntia ja koulutuksen järjestäjiä edistämään tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä estämään syrjintää (ikä, alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto, vakaumus, mielipide, politiikka, ay-toiminta, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen tai muu henkilöön liittyvä syy). Orivedellä varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa sitoudutaan edistämään tasa-arvoa ja ehkäisemään syrjintää lasten ikä ja kehitys huomioon ottaen.

Orivedellä oppilaita tuetaan opetuksen ja ohjauksen avulla niin, että he voivat tehdä oppiaine-, koulutus- ja uravalintoja yksilöllisten ominaisuuksiensa, vahvuuksiensa ja motivaatiotekijöidensä – ei sukupuolensa – perusteella. Koulun käytäntöjä, toimintatapoja ja oppimateriaaleja arvioidaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmasta. Oppilaita tuetaan yhteisöllisyyteen, joka ei hyväksy kiusaamista, seksuaalista häirintää, sukupuoleen perustuvaa häirintää, rasismia eikä muuta syrjintää. (Koulutuksen järjestäjän tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, Oriveden kaupunki.)

Lasten ja nuorten lautakunnan mielestä Pride-liputus on yksi keino edistää eri-ikäisten kuntalaisten yhdenvertaisuutta.

Toimivalta

hallintosääntö 26 §

Esittelijä

kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila

Kaupunginvaltuusto	§ 9	20.01.2025
Kaupunginhallitus	§ 34	17.02.2025
Lasten ja nuorten lautakunta	§ 31	18.03.2025
Vanhusneuvosto	§ 9	05.05.2025
Vammaisneuvosto	§ 9	08.05.2025
Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta	§ 34	27.05.2025

Päätösehdotus Lasten ja nuorten lautakunta päättää lausuntonaan kannattaa vuosittaista Pride-liputusta yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Asian käsittely Keskustelun aikana jäsen Timo Malinen teki esittelijän päätösehdotuksesta poikkeavan ehdotuksen, joka kuului seuraavasti: Lasten ja nuorten lautakunta päättää lausuntonaan olla kannattamatta vuosittaista Pride-liputusta.

Jäsen Henry Ingraeus kannatti Timo Malisen tekemää ehdotusta.

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu muutosehdotus, asiasta oli äänestettävä.

Puheenjohtajan ehdotuksesta äänestystavaksi hyväksyttiin nimenhuutoäänestys ja äänestysjärjestyksestä seuraavaa:

"Ne jäsenet, jotka kannattavat kasvatus- ja opetusjohtajan päätösehdotusta, että lasten ja nuorten lautakunta päättää lausuntonaan kannattaa vuosittaista Pride-liputusta yhdenvertaisuuden edistämiseksi äänestävät JAA, ja ne jäsenet, jotka ovat Timo Malisen muutosehdotuksen kannalla, äänestävät EI."

Äänestyksessä annettiin yhteensä 7 kpl ääniä: JAA-äänien antoivat Kirsi-Minna Koskela, Markus Hannila, Kimmo Mäkelä, Marjatta Ylönen ja Ulla Eronen (5 kpl), EI-äänien antoivat Timo Malinen ja Henry Ingraeus (2 kpl).

Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi kasvatus- ja opetusjohtajan päätösehdotuksen tulleen hyväksytyksi lasten ja nuorten lautakunnan päätökseksi äänin 5-2.

Päätös Lasten ja nuorten lautakunta päättää lausuntonaan kannattaa vuosittaista Pride-liputusta yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Vanhusneuvosto 05.05.2025

Valmistelija Hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Kaupunginhallitus pyytää valtuustoaloitteesta vanhusneuvoston lausuntoa 31.5.2025 mennessä.

Toimivalta Kaupunginhallitus 13.9.2021, 256 §

Kaupunginvaltuusto	§ 9	20.01.2025
Kaupunginhallitus	§ 34	17.02.2025
Lasten ja nuorten lautakunta	§ 31	18.03.2025
Vanhusneuvosto	§ 9	05.05.2025
Vammaisneuvosto	§ 9	08.05.2025
Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta	§ 34	27.05.2025

Esittelijä hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Päätösehdotus Vanhusneuvosto päättää lausuntonaan kannattaa vuosittaista Pride-liputusta yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Vammaisneuvosto 08.05.2025 § 9

Valmistelija Hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Kaupunginhallitus pyytää valtuustoaloitteesta vammaisneuvoston lausuntoa 31.5.2025 mennessä.

Toimivalta Kaupunginhallitus 13.9.2021, § 255

Esittelijä hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Päätösehdotus Vammaisneuvosto päättää lausuntonaan kannattaa vuosittaista Pride-liputusta yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta 27.05.2025 § 34
51/00.01.01.00/2025

Valmistelija Hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Kaupunginhallitus pyytää valtuustoaloitteesta hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunnan lausuntoa 31.5.2025 mennessä.

Toimivalta Hallintosääntö 27 §

Esittelijä hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Päätösehdotus Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta päättää lausuntonaan kannattaa vuosittaista Pride-liputusta yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Asian käsittely Keskustelun aikana lautakunnan puheenjohtaja Jari Latomäki teki esittelijän päätösehdotuksesta poikkeavan esityksen, joka kuului

Kaupunginvaltuusto	§ 9	20.01.2025
Kaupunginhallitus	§ 34	17.02.2025
Lasten ja nuorten lautakunta	§ 31	18.03.2025
Vanhusneuvosto	§ 9	05.05.2025
Vammaisneuvosto	§ 9	08.05.2025
Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta	§ 34	27.05.2025

seuraavasti: "Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta päättää lausuntonaan ettei kannata vuosittaista Pride-liputusta."

Lautakunnan jäsenet Ari Rautakorpi, Jari Salmentausta, Tuula Sivusaari, Ulpu Siponen ja varajäsen Piia Kymäläinen kannattivat Jari Latomäen tekemää esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, joten asiasta oli äänestettävä.

Puheenjohtajan ehdotuksesta äänestystavaksi hyväksyttiin nimenhuutoäänestys ja äänestysjärjestyksestä seuraavaa:

"Ne jäsenet, jotka kannattavat esittelijän päätösehdotusta, että hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta päättää lausuntonaan kannattaa vuosittaista Pride-liputusta yhdenvertaisuuden edistämiseksi äänestävät JAA, ja ne jäsenet, jotka ovat Jari Latomäen muutosesityksen kannalla, äänestävät EI."

Äänestyksessä annettiin yhteensä 7 kpl ääniä: JAA-äänen antoi Jari Järvenpää (1 kpl), EI-äänen antoivat Jari Latomäki, Ari Rautakorpi, Jari Salmentausta, Tuula Sivusaari, Ulpu Siponen ja Piia Kymäläinen (6 kpl). Suoritetussa äänestyksessä lautakunnan puheenjohtajan tekemä esitys tuli hyväksytyksi hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunnan päätökseksi äänin 6-1.

Merkittiin pöytäkirjaan hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunnan varapuheenjohtaja Jari Järvenpään eriävä mielipide. (liitteenä)

Päätös

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta päätti lausuntonaan ettei kannata vuosittaista Pride-liputusta.

Liitteet

-
- 6 Vuosittainen Pride-liputus Orivedelle_valtuustoaloite
 - 7 Microsoft Outlook - Muistio
 - 8 Eriävä mielipide hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta 27.5.2025
 - 9 Äänestys § 34 hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta 27.5.2025

Kaupunginvaltuusto
Kaupunginhallitus
Hyvinvointi- ja
elämänlaatulautakunta

§ 53
§ 227
§ 35

30.09.2024
11.11.2024
27.05.2025

Valtuustoaloite kaupunkipyörien käyttöönotosta

Kaupunginvaltuusto 30.09.2024 § 53

Kaupunginvaltuuston esityslistalla olleiden asioiden tultua käsitellyksi puheenjohtaja totesi, että Vasemmiston valtuustoryhmä on jättänyt valtuustoaloitteen kaupunkipyörien käyttöönotosta.

Aloite kuuluu seuraavasti:

"Pyöräily on viime vuosina lisännyt suosiotaan liikumismuotona. Kaupunki on osaltaan vaikuttanut siihen positiivisesti mm. toteuttamalla pyöräparkkeja. Tänä vuonna lanseerattu Längelmäveden pyörälenkki on tuonut myös paikallisille yrittäjille lisää matkailun asiakkaita. Hyvässä kaupungin kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmassa on erinomaisia vaihtoehtoja, mutta kaupunkipyörät eivät siinä vielä ole mukana. Kehittämistä kannattaa jatkaa.

Useissa kaupungeissa on toteutettu kaupunkipyöräjärjestelmä. Orivedellekin sellainen tulisi saada aikaan. Sen ensisijainen tavoite on tarjota busseja ja takseja täydentävä kulkuväline aseman ja keskustan välille. Toimintaa voidaan myös laajentaa kattamaan muita keskustan palveluja. Matkailijat ja paikallinenkin väestö voi pyöräillä myös esimerkiksi Purnuun ja Rönnin monipuolisiin tapahtumiin ja palveluihin, vaikka Eräjärven tiellä kapeat pientareet eivät pyöräilyyn houkuttele.

Kaupunkipyörät eivät voi kokonaan korvata busseja ja takseja, sillä pyörät ovat realistinen vaihtoehto vain huhtikuusta lokakuuhun eivätkä kaikki pysty käyttämään pyöriä. Pyörien tulee olla helposti niin kaupungin asukkaiden kuin kaupungissa (esim. kampuksella) vierailevien käytössä, eli esimerkiksi jostakin asiakaspalvelupisteestä haettavat avainratkaisut eivät välttämättä toimi. Tällä hetkellä kirjastosta lainattavat pyörät ovat lähinnä liikuntakäyttöön eli palvelevat täysin eri tarkoitusta kuin tässä esitetyt kaupunkipyörät; Oriveden asemalla taas ei ole kesäkuukausien ulkopuolella mitään päivittäin auki olevaa asiakaspalvelupistettä, joten vuokrauksen pitää tapahtua siellä itsepalveluna. Lisäksi junamatkustajia ja matkailijoita palvelisivat parhaiten pyörät, joilla pystyy kuljettamaan myös hiukan isomman laukun.

Toimivan kaupunkipyöräjärjestelmän kulmakivi on pyörien huolto sekä saatavuus siellä, missä niitä tarvitaan: ei riitä, ette pyörät kerran hankitaan, vaan ne on pidettävä ajokunnossa koko kesäkauden ajan ja niitä on tarvittaessa siirrettävä sinne, mistä ihmiset lehtevät ajamaan. Rahoituksessa onkin kiinnitettävä huomiota huolto- ja siirtokuluihin. Ylläpito voidaan hankkia kaupalliselta sopimusurakoitsijalta (esim. paikallinen urheiluliike tai valtakunnallinen toimija, mm. Kaakau Oy toimii 15 paikkakunnalla) tai järjestää esim. työpajatoimintana tai ammattiopiston tai kansalaisopiston kurssitoimintana. Toiminnan tulee perustua aitoon vapaaehtoisuuteen, yhteisöllisyyteen tai opetustavoitteeseen eikä teetetä

Kaupunginvaltuusto
Kaupunginhallitus
Hyvinvointi- ja
elämänlaatulautakunta

§ 53
§ 227
§ 35

30.09.2024
11.11.2024
27.05.2025

palkatonta työtä vain säästämisen vuoksi). Ylläpidon järjestämistapa riippuu toisaalta siitä, minkä laatuinen ja laajuinen järjestelmä otetaan käyttöön. Mänttä-Vilppulan ja Pyhtään esimerkit osoittavat, että Oriveden kokoinen kaupunkikin voi olla riittävän houkutteleva kohde valtakunnalliselle kaupalliselle toimijalle, kunhan kaupunki vain on asiassa aloitteellinen.

Kaupunkipyöräjärjestelmä voi olla asemallinen tai asematon (esim. Kaakau Oy:n ylläpitämä Donkey Republicin järjestelmä voi olla kumpi vain). Esimerkiksi Kouvolan kaupungin vuonna 2017 laatiman selvityksen (<https://www.kouvola.fi/wp-content/uploads/2019/01/Kouvolan-kaupunkipyoraselvitys-1.0-002.pdf>) mukaan asematon järjestelmä voidaan hankkia joko ns. avaimet käteen -mallina, jolloin kaupunki tekee kaupallisen toimijan kanssa sopimuksen ja kaupallinen toimija ylläpitää järjestelmää omalla taloudellisella riskillään ellei kaupunki erikseen halua avustaa toimintaa esim. markkinoinnissa tai kaupungille maksullisena mallina, jossa palveluntarjoaja laskuttaa kaupunkia kaupunkipyöräjärjestelmän ylläpidosta. Maksullisen mallin vuosikustannukset laskettaneen tuhansissa euroissa ja riippuvat mm. pyörien määrästä.

Esimerkiksi kuntien Kaakau Oy:n kanssa tekemistä sopimuksista ja niiden kustannuksista ei kuitenkaan löydy verkosta julkisesti tietoa, joten tarkemman arvion saamiseksi asiasta on kyseltävä kunnilta tai Kaakau Oy:ltä suoraan.

Vasemmiston valtuustoryhmä esittää aloitteenaan, että kaupunki selvittää mahdollisuuksia saada Orivedelle käyttöön kaupunkipyöriä ja ryhtyy selvityksen jälkeen soveltuviin toimenpiteisiin kaupunkipyörien järjestämiseksi.

Orivesi 30.9.2024

Vasemmiston valtuustoryhmä

Mari Lind
Anne Kahelin
Reijo Kahelin”

Puheenjohtaja otti valtuustoaloitteen vastaan ja totesi, että aloite lähetetään kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

- - - - -

Kaupunginhallitus 11.11.2024 § 227

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Kaupunginvaltuusto
Kaupunginhallitus
Hyvinvointi- ja
elämänlaatulautakunta

§ 53
§ 227
§ 35

30.09.2024
11.11.2024
27.05.2025

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen elinvoimajaostolle sekä hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunnalle valmisteltavaksi siten, että valmistelu toimitetaan kaupunginhallitukselle 30.4.2025 mennessä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

- - - - -

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta 27.05.2025 § 35
441/00.01.06/2024

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Kaupunkipyöräjärjestelmän käyttöönotto vaatisi ulkopuolisen toimijan. Polkupyörät tulisi olla helposti käytettävissä (ei erillistä avainten noutoa/palautusta) sekä saatavissa aina huollettuna ja käyttökunnossa. Tällaista palvelua ei ole mahdollista järjestää esim. Pirhan työpajatoiminnan, ammattikoulun tai kansalaisopiston kurssitoiminnan kautta.

Aloitteessakin mainittu KaaKau Oy järjestää kaupunkipyöriä eri kokoisiin kuntiin. Donkey Republic -yhteiskäyttöpyöräjärjestelmä toimii sovelluspohjaisesti 24/7 ja se on ns. asemallinen malli eli pyöriä voi vuokrata ja palauttaa vain tietyistä paikoista, jotka määritellään yhdessä yrityksen kanssa.

Yrityksestä ilmoitettiin, että käyttäjien ajotuloilla kaupunkipyörät eivät ole pienissä, eikä keskisuurissakaan kunnissa kannattavia, vaan kaupungin tulee maksaa palvelusta. Myös asiakkaat maksavat kaupunkipyörien käytöstä.

Hyvinvointijohtaja esittelee kokouksessa tarkemmin hinta-arvion.

Kaupunki on laatinut toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelman, jota kaikki palvelualueet toteuttavat. Tavoitteena on erilaisilla toimenpiteillä saada vuosina 2024-2028 noin 2,5-3,0 milj. euron positiiviset taloudelliset vaikutukset kaupungin talouteen.

Tässä taloustilanteessa ei ole mahdollista ottaa kaupunkipyöriä käyttöön, koska palvelu vaatii kaupungin omarahoitusosuuden. Tällaista määrärahavarausta ei ole osoitettavissa hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunnan talousarviossa, eikä palvelutarjontaa ole mahdollista laajentaa myöskään lähivuosien aikana kaupungin taloustilanteen vuoksi.

Toimivalta

Hallintosääntö 27 §

Esittelijä

hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Kaupunginvaltuusto
Kaupunginhallitus
Hyvinvointi- ja
elämänlaatulautakunta

§ 53
§ 227
§ 35

30.09.2024
11.11.2024
27.05.2025

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta

1. antaa valtuustoaloitteeseen selostusosassa esitetyn vastauksen ja esittää, että Oriveden kaupunki ei ota tässä taloustilanteessa käyttöön kaupunkipyöriä.
2. lähettää lautakunnan näkemyksen tiedoksi kaupunginhallitukselle.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Vanhusneuvosto	§ 10	05.05.2025
Vammaisneuvosto	§ 10	08.05.2025
Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta	§ 36	27.05.2025

Oriveden kaupungin laaja hyvinvointikertomus vuosilta 2022-2024

Vanhusneuvosto 05.05.2025

Valmistelija hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen (Hyte) on sote-uudistuksen myötä hyvinvointialueiden ja kuntien yhteinen tehtävä (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021: 6 ja 7 §). Työn on perustuttava sekä hyvinvointialueen että kunnan strategiaan, jotka luovat puitteet yhteisesti tehtävälle hyte-työlle.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tarkoittaa toimia, joilla ylläpidetään ja parannetaan väestön terveyttä, hyvinvointia sekä työ- ja toimintakykyä. Hyte-työllä myös ehkäistään sairauksia ja syrjäytymistä sekä vahvistetaan osallisuutta. Siten hyte-työ parantaa kuntalaisten elämänlaatua, lisää työllisyyttä ja tuottavuutta sekä hillitsee sosiaalisten ongelmien ja eriarvoisuuden kasvua sekä lisää kaupungin elinvoimaa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevät kaikki kaupungin palvelualueet. Myös seurakunnalla, järjestöillä, yhdistyksillä ja seuroilla on merkittävä rooli hyte-työssä.

Lain mukaan kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista.

Oriveden hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma vuosille 2022-2025 on hyväksytty valtuustossa 21.2.2022. Suunnitelma pohjautuu Pirkanmaan alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan sekä kaupunkistrategiaan. Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmassa on neljä päätavoitetta tuleville vuosille.

Nämä ovat:

1. elintavoilla fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia
2. osallisuus ja vaikuttaminen
3. turvallinen ympäristö
4. vaikuttavat palvelut

Laaja hyvinvointikertomus vuosilta 2022-2024 koostuu kahdesta osasta. Ensimmäisessä osassa on kuvattu mm. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL:n) indikaattoreiden tunnusluvuilla kuntalaisten elinoloja, terveyttä, ja hyvinvointia sekä verrattu eri indikaattoreita koko maan, Tampereen seutukunnan, Pirkanmaan hyvinvointialueen ja samankokoisten kuntien keskiarvoon. Toisessa osassa on hyvinvointi- ja

Vanhusneuvosto	§ 10	05.05.2025
Vammaisneuvosto	§ 10	08.05.2025
Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta	§ 36	27.05.2025

turvallisuussuunnitelman 2022-2025 tavoitteet ja toimenpiteet sekä arviointi vuosien 2022-2024 osalta.

Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma vuosille 2026-2029 valmistelu aloitetaan kesällä 2025 ja työ etenee kaupunkistrategian päivitystyön rinnalla. Syksyn aikana osallistetaan monipuolisesti työntekijöitä, kuntalaisia, yhdistyksiä ja päättäjiä suunnitelman laadinnassa. Suunnitelma valmistuu 31.12.2025 mennessä.

Toimivalta	Kaupunginhallitus 13.9.2021, 256 §
Esittelijä	hyvinvointijohtaja Tuija Peurala
Päätösehdotus	Vanhusneuvosto merkitsee laajan hyvinvointikertomuksen vuosilta 2022-2024 tiedoksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

Vammaisneuvosto 08.05.2025 § 10

Valmistelija	Hyvinvointijohtaja Tuija Peurala
	Hyvinvointijohtaja esittelee kokouksessa hyvinvointikertomuksen keskeiset kohdat vammaisneuvoston näkökulmasta.
Toimivalta	Kaupunginhallitus 13.9.2021, 255 §
Esittelijä	hyvinvointijohtaja Tuija Peurala
Päätösehdotus	Vammaisneuvosto merkitsee laajan hyvinvointikertomuksen vuosilta 2022-2024 tiedoksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta 27.05.2025 § 36
268/00.01.06/2025

Valmistelija	Hyvinvointijohtaja Tuija Peurala
	Hyvinvointijohtaja esittelee kokouksessa kertomuksen keskeisimmät havainnot orivesiläisten hyvinvoinnista.
	Hyvinvointikertomuksen antaman pohjatiedon perusteella aloitetaan kesällä 2025 valmistelevaan hyvinvointisuunnitelmaa vuosille 2026-2029. Suunnitelman laadintavaiheessa järjestetään myös lautakunnan jäsenille ja varajäsenille työpaja, jossa lautakunta pääsee työstämään tulevan valtuustokauden tavoitteita ja toimenpiteitä.

Vanhusneuvosto	§ 10	05.05.2025
Vammaisneuvosto	§ 10	08.05.2025
Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta	§ 36	27.05.2025

Liiteenä hyvinvointikertomus vuosilta 2022-2024.

Toimivalta Hallintosääntö 27 §

Esittelijä hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Päätösehdotus Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että Oriveden kaupungin hyvinvointikertomus vuosilta 2022-2024 hyväksytään ja annetaan tiedoksi lautakunnille.

Asian käsittely Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunnan varapuheenjohtaja Jari Järvenpää poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 18.18.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Liitteet

10 Oriveden kaupungin laaja hyvinvointikertomus vuosilta 2022-2024

Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta 27.05.2025 § 37

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunnan tietoon saatetaan seuraavat viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat:

1.	Kulttuurijohtajan viranhaltijapäätös:
-	Harkinnanvaraisen avustuksen myöntäminen Tango del norten levynjulkaisuun § 3/2025
2.	Liikuntapäällikön viranhaltijapäätös:
-	Harkinnanvarainen avustus urheilijan kilpailumatkan tukemiseen § 2/2025

Esittelijä

hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta päättää, että se ei käytä kuntalain 410/2015 92 §:n mukaista otto-oikeutta eikä ota käsiteltäväkseen yllä mainituissa viranhaltijapäätöksissä päätettyjä asioita. Päätökset ovat täytäntöön pantavissa. Lautakunta merkitsee päätökset tiedokseen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi saatettavat asiat

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta 27.05.2025 § 38

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunnan tietoon saatetaan seuraavat asiat:

1.	Kaupunginvaltuuston päätökset:
-	17.03.2025 § 18 Nuorisotilojen siirto kaupungintalolle/tarvittavat tilamuutokset/investointimäärärahan myöntäminen
2.	Hyvinvointi- ja elämänlaatupalvelujen johtoryhmä:
-	Muistio 31.3.2025 3/2025
-	Muistio 28.4.2025 4/2025
3.	14.5.2025 Celia-sopimus 2025 Oriveden kaupunginkirjasto
4.	Oriveden kaupunki, tekninen lautakunta:
-	Ote teknisen lautakunnan pöytäkirjasta 12.3.2025 § 22 Sähköautojen latauspisteet ja niiden taksat
5.	Oriveden kaupunki, ympäristölautakunta:
-	Kuulutus: Rakennusjärjestyksen uudistamisen luonnosvaiheen aineisto nähtävillä
6.	Opetushallitus:
-	15.5.2025 Valtionavustushakemusta koskeva päätös, muu erityisavustus: Vapaan sivistystyön opintoseteliavustukset 2025
7.	Taito Pirkanmaa ry:
-	Tilinpäätös ajalta 1.1.2024-31.12.2024
8.	Oriveden kaupunki, nuorisovaltuusto:
-	20.5.2025 Aloite liikuntahallin käyttömaksujen poistamisesta alle 18-vuotiaille

Esittelijä

hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta merkitsee asiat tietoonsa saatetuiksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Muut esille tulevat asiat

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta 27.05.2025 § 39

Päätösehdotus

Käydään läpi hyvinvointi- ja elämänlaatu palvelujen ajankohtaiset asiat.

1.	Hyvinvointi- ja elämänlaatu palvelualueen toteuma 1-4/2025
2.	Oriveden kaupunki on saanut Suomen Nuorisovaltuustojen Liiton Nuorisovaltuustomyönteinen kunta -sertifikaatin. Sertifikaatti on tunnus kunnille, jotka tarjoavat nuorisovaltuustolle erinomaiset toimintamahdollisuudet ja resurssit. Lisäksi kunta kuulee nuorisovaltuustoa aktiivisesti ja on mukana kehittämässä nuorisovaltuuston vaikuttamismahdollisuuksia. Sertifikaatti on voimassa 5.4.2025-1.6.2027.
3.	Tilannekatsaus kaupungintalon nuorisotilojen remontista

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunnan seuraava kokous järjestetään ti 26.8.2025 klo 17.00. Kokous päättyi klo 18.50.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 28, § 29, § 33, § 34, § 35, § 36, § 37, § 38, § 39

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (kVhL 50 § 2 mom.
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 30, § 31, § 32**OIKAISUVAATIMUSOHJE**

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Oriveden kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta, osoite:

Oriveden kaupunki / Kirjaamo
Postiosoite: PL 7, 35301 Orivesi
Käyntiosoite: Keskustie 23, Orivesi
Sähköpostiosoite: kirjaamo(at)orivesi.fi
Puhelinnumero: 03 5655 6000

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9.00 - 15.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan oikaisua

- 2) miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- 3) millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirjanotteet

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Oriveden kaupungin kirjaamosta.